

Олеся Тоцька

**ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА АКАДЕМІЧНОЇ
ДОБРОЧЕСНОСТІ**

Методичні вказівки до самостійної роботи

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра менеджменту

Олеся Тоцька

**ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА АКАДЕМІЧНОЇ
ДОБРОЧЕСНОСТІ**

Методичні вказівки до самостійної роботи

Електронне видання

Луцьк
Волинський національний університет
імені Лесі Українки
2023

УДК 001.891:[378.014:172-028.42(072)

Т 63

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Волинського національного університету імені Лесі Українки

(Протокол № 4 від 20.12.2023 року).

Рецензент:

Єлісєєва Л. В. – доктор економічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародної співпраці Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Тоцька О. Л.

Т 63 Основи наукових досліджень та академічної доброчесності [Електронне видання]: метод. вказівки до самост. роботи. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2023. 72 с.

Наведено програму освітнього компонента «Основи наукових досліджень та академічної доброчесності», рекомендації до вивчення теоретичного курсу, навчальні завдання для самостійної роботи, тестові завдання, питання на залік і список рекомендованої літератури. Видання призначене для самостійної роботи.

Рекомендовано здобувачам освіти першого курсу бакалаврату, спеціальності 051 Економіка, освітньо-професійної програми (ОПП) Аналітична економіка; спеціальності 071 Облік і оподаткування, ОПП Облік і оподаткування; спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок, ОПП Фінанси і кредит; спеціальності 073 Менеджмент, ОПП Менеджмент; спеціальності 075 Маркетинг, ОПП Маркетинг; спеціальності 076 Підприємництво та торгівля, ОПП Підприємництво, торгівля та біржова діяльність.

УДК 001.891:[378.014:172-028.42(072)

© Тоцька О. Л., 2023

© Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2023

ЗМІСТ

Вступ	4
Програма курсу	10
Рекомендації до вивчення теоретичного курсу	13
Навчальні завдання для самостійної роботи	41
Тестові завдання	46
Питання на залік	63
Рекомендована література	66

ВСТУП

Мета освітнього компонента «Основи наукових досліджень та академічної доброчесності» – формування у здобувачів освіти системи компетентностей щодо теоретичних, методичних і практичних засад здійснення наукової діяльності з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Основними *завданнями* вивчення освітнього компонента є ознайомити здобувачів освіти з основними поняттями, категоріями та принципами наукового дослідження; методологією та методами наукових досліджень; виробити поглиблені практичні навички проведення наукового дослідження з дотриманням принципів академічної доброчесності, роботи з джерелами інформації.

Компетентності, яких здобувач освіти набуде в результаті вивчення освітнього компонента:

***Спеціальність 051 Економіка,
освітньо-професійна програма (ОПП) Аналітична економіка
Інтегральна компетентність***

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПРН21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

Спеціальність 071 Облік і оподаткування,

ОПП Облік і оподаткування

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері обліку, аудиту та оподаткування в процесі професійної діяльності, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність працювати в команді.

ЗК04. Здатність працювати автономно.

ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК09. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Спеціальні компетентності (СК)

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.

СК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.

Програмні результати навчання (ПР)

ПР15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.

ПР17. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.

Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа, страхування та

фондовий ринок, ОПП Фінанси і кредит

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів,

банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні компетентності (СК)

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПРН10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПРН12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПРН13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПРН14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПРН16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПРН18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПРН19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПРН21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПРН22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальність 073 Менеджмент, ОПП Менеджмент

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК14. Здатність працювати у міжнародному контексті.

Спеціальні компетентності (СК)

СК9. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

ПРН16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

ПРН17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

Спеціальність 075 Маркетинг, ОПП Маркетинг

Інтегральна компетентність

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері маркетингової діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування відповідних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК14. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН12. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

ПРН16. Відповідати вимогам, які висуваються до сучасного маркетолога, підвищувати рівень особистої професійної підготовки.

ПРН18. Демонструвати відповідальність у ставленні до моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства у професійній маркетинговій діяльності.

**Спеціальність 076 Підприємництво та торгівля,
ОПП Підприємництво, торгівля та біржова діяльність**
Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-7. Здатність працювати в команді.

ЗК-12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності (ФК)

ФК-1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН-1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.

ПРН-5. Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

ПРН-6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.

ПРН-10. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.

ПРОГРАМА КУРСУ

Тема 1. Основні поняття, категорії та принципи наукових досліджень

- 1.1. Основні понятійні елементи наукового пізнання.
- 1.2. Емпіричний і теоретичний рівні пізнання.
- 1.3. Форми наукового пізнання.
- 1.4. Формулювання та обґрунтування гіпотези.
- 1.5. Функції та типи теорії у науковому пізнанні.
- 1.6. Види класифікацій наук.

Тема 2. Методологія та методи наукового дослідження

- 2.1. Методологія наукового дослідження.
- 2.2. Загальні вимоги до методів дослідження.
- 2.3. Характеристика груп методів наукового дослідження.
- 2.4. Загальнофілософські методи.
- 2.5. Загальнонаукові методи дослідження.
 - 2.5.1. Класифікація загальнонаукових методів дослідження.
 - 2.5.2. Методи емпіричного дослідження.
 - 2.5.3. Методи теоретичного дослідження.
 - 2.5.4. Загально-логічні методи дослідження.
 - 2.5.5. Історичний і логічний методи наукового пізнання.
- 2.6. Методика наукового дослідження.

Тема 3. Організація й етапи виконання наукових досліджень

- 3.1. Загальна характеристика наукової діяльності.
- 3.2. Види наукових досліджень.
- 3.3. Структура наукового дослідження.
- 3.4. Етапи виконання наукового дослідження.
- 3.5. Загальні поради до організації наукової діяльності здобувача вищої освіти.

Тема 4. Наукові дослідження лауреатів Нобелівської премії з економіки

- 4.1. Історія започаткування Премії Шведського центрального банку з економічних наук на честь Альфреда Нобеля.
- 4.2. Наукові дослідження лауреатів Нобелівської премії з економіки 1969–1980 рр.

4.3. Наукові дослідження лауреатів Нобелівської премії з економіки 1981–1990 рр.

4.4. Наукові дослідження лауреатів Нобелівської премії з економіки 1991–2000 рр.

4.5. Наукові дослідження лауреатів Нобелівської премії з економіки 2001–2010 рр.

4.6. Наукові дослідження лауреатів Нобелівської премії з економіки 2011–2022 рр.

Тема 5. Науковий текст і вимоги до нього

5.1. Загальна характеристика й особливості наукового тексту.

5.2. Структура й основні ознаки наукового тексту.

5.3. Загальні вимоги до наукового тексту. Мова та стиль наукового викладу.

5.4. Навички написання текстів та їх формування. Елементи наукового тексту.

5.5. Редагування наукового тексту.

Тема 6. Інформаційне забезпечення наукової роботи

6.1. Суть, види, джерела інформації.

6.2. Методи пошуку та збору наукової інформації.

6.3. Організація роботи з науковою літературою.

6.4. Форми обміну науковою інформацією.

Тема 7. Оформлення та форми впровадження результатів наукового дослідження

7.1. Наукова публікація: поняття, функції, основні види.

7.2. Наукова монографія, наукова стаття, тези доповідей.

7.3. Реферат, доповідь, книги.

7.4. Методика підготовки й оформлення публікацій до видання.

7.5. Форми звітності при науковому дослідженні.

Тема 8. Підготовка кваліфікаційних робіт і процедура їх захисту

8.1. Загальна характеристика курсової роботи як самостійного навчально-наукового дослідження здобувача освіти.

8.2. Підготовка до захисту та захист курсової роботи.

8.3. Випускна кваліфікаційна робота (проєкт) як різновид атестації.

8.4. Вимоги до структури та змісту випускних кваліфікаційних робіт (проектів).

Тема 9. Формування вченого як особистості та режим його праці

9.1. Виховання творчих здібностей.

9.2. Основні психологічні риси діяльності вчених.

9.3. Особливості розумової праці.

9.4. Етичний кодекс ученого України.

Тема 10. Організація науково-дослідної діяльності в Україні

10.1. Державна політика у сфері наукової і науково-технічної діяльності.

10.2. Організації, які формують науку України.

10.3. Пріоритетні напрями розвитку науки в Україні.

10.4. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах).

10.5. Науково-дослідна робота студентів.

Тема 11. Академічна доброчесність у сферах освіти та науки

11.1. Поняття академічної доброчесності та академічного тексту.

11.2. Загальні принципи забезпечення академічної доброчесності.

11.3. Суб'єкти забезпечення академічної доброчесності.

11.4. Основні вимоги академічної доброчесності.

Тема 12. Порухення академічної доброчесності у сферах освіти та науки

12.1. Академічна доброчесність: поняття та загальні принципи забезпечення.

12.2. Види порушень академічної доброчесності.

12.2.1. Академічний плагіат.

12.2.2. Самоплагіат.

12.2.3. Фабрикація, фальсифікація.

12.2.4. Списування.

12.2.5. Обман.

12.2.6. Хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

12.3. Академічна відповідальність за порушення академічної доброчесності.

12.4. Забезпечення прав особи, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ ТЕОРЕТИЧНОГО КУРСУ

Тема 1. Основні поняття, категорії та принципи наукових досліджень

- 1.1. Основні понятійні елементи наукового пізнання.
- 1.2. Емпіричний і теоретичний рівні пізнання.
- 1.3. Форми наукового пізнання.
- 1.4. Формулювання та обґрунтування гіпотези.
- 1.5. Функції та типи теорії у науковому пізнанні.
- 1.6. Види класифікацій наук.

Основні терміни та поняття: наука, об'єкт науки, предмет науки, суб'єкт науки, характерні ознаки науки, функції науки (пізнавальна, критична, практична, виховна), практика, донаукове пізнання, наукове пізнання, емпіричний рівень пізнання, теоретичний рівень пізнання, науковий факт, поняття, категорія, концепція, закон, проблема, науковий принцип, ідея, гіпотеза, теорія, функції теорії (пояснювальна, синтетична, передбачувальна, практична), описові теорії, математизовані теорії (моделі), дедуктивні теорії, фундаментальні науки, прикладні науки, природничі науки, технічні науки, суспільні науки, гуманітарні науки.

Питання для самоконтролю (див. табл. 1).

Таблиця 1

Запитання з теми 1

№ з/п	Запитання	Відповідь
1	2	3
1	Як називається вид пізнавальної діяльності, що спрямований на вироблення об'єктивних, системно організованих і обґрунтованих знань про об'єктивний світ у всьому різноманітті його зв'язків?	
2	Яка функція науки полягає в оцінці виявлених закономірностей, властивостей, тенденцій з метою підсилення позитивних сторін явищ, процесів та усунення негативних?	
3	Який рівень пізнання базується на безпосередній практичній взаємодії з досліджуванним реальним об'єктом за допомогою спостереження, вимірювання, експерименту?	
4	Який рівень пізнання забезпечує перехід від конкретного або конкретно-чуттєвого дослідження до абстрактного, що дозволяє виявити й сформулювати суттєве, головне?	

Закінчення таблиці 1

1	2	3
5	Як називається комплекс поглядів, певний спосіб розуміння, трактування яких-небудь явищ, основна точка зору на предмет або явище?	
6	Як називається уявний прообраз якогось предмета, явища, принципу, який виділяє його основні, головні та суттєві риси?	
7	Скільки стадій містить розвиток гіпотези?	
8	Завдяки якій функції теорії окремі наукові факти об'єднуються в єдину цілісну систему на основі обраного принципу?	
9	Завданням яких теорій є безпосереднє впорядкування фактів?	
10	Які науки спрямовані на пізнання основ і об'єктивних законів розвитку природи, суспільства та мислення взагалі?	
11	Які науки спрямовані на впровадження у практику результатів фундаментальних досліджень?	
12	До яких наук відносять географію?	
13	До яких наук відносять енергетику?	
14	До яких наук відносять економіку?	
15	До яких наук відносять соціологію?	

Література: [1–2; 6, с. 9–24].

Тема 2. Методологія та методи наукового дослідження

- 2.1. Методологія наукового дослідження.
- 2.2. Загальні вимоги до методів дослідження.
- 2.3. Характеристика груп методів наукового дослідження.
- 2.4. Загальнофілософські методи.
- 2.5. Загальнонаукові методи дослідження.
 - 2.5.1. Класифікація загальнонаукових методів дослідження.
 - 2.5.2. Методи емпіричного дослідження.
 - 2.5.3. Методи теоретичного дослідження.
 - 2.5.4. Загально-логічні методи дослідження.
 - 2.5.5. Історичний і логічний методи наукового пізнання.
- 2.6. Методика наукового дослідження.

Основні терміни та поняття: методологія наукового дослідження, функції наукової методології, ознаки наявності методологічної основи наукового дослідження, метод наукового дослідження, вимоги до методів дослідження (валідність, діагностична сила, надійність, детермінованість, репрезентативність), загальнофілософські методи, діалектичний метод, метафізичний метод, спостереження (безпосереднє, опосередковане, пряме, непряме), опис (якісний, кількісний), вимірювання (статичні, динамічні), експеримент, стадії експерименту, види експерименту (дослідницький, перевірочний, відтворюючий, натурний, модельний, якісний, кількісний, статистичний, нестатистичний), формалізація, математична формалізація, аксіоматичний метод, гіпотетико-дедуктивний метод, сходження від абстрактного до конкретного, порівняння, аналіз, синтез, абстрагування, ідеалізація, узагальнення, емпіричне узагальнення, індукція, дедукція, аналогія, моделювання, історичний метод, логічний метод, методика наукового дослідження.

Питання для самоконтролю (див. табл. 2.1–2.2).

Таблиця 2.1

Запитання з теми 2

№ з/п	Запитання	Відповідь
1	2	3
1	Як називається загальна система знань про теорію науки, її методи, принципи побудови та способи організації пізнавальної наукової діяльності, на яких ґрунтується вибір і сукупність методів, способів і прийомів проведення наукового дослідження?	

Закінчення таблиці 2.1

1	2	3
2	Як називається шлях або спосіб пізнання для досягнення певної мети, який дослідник використовує до предмета дослідження, керуючись певною гіпотезою?	
3	Яка вимога характеризує здатність методу диференціювати досліджувані об'єкти за рівнем проявлення вимірюваної ознаки?	
4	Яка вимога характеризує здатність методу забезпечувати відтворюваність результатів, тобто давати однакові результати при дослідженні однакових об'єктів у однакових умовах?	
5	Яка вимога означає, що метод мусить мати сувору послідовність або алгоритмізацію використання?	
6	Яка вимога характеризує здатність методу розповсюджувати (переносити) результати, отримані при дослідженні частини об'єктів, на всі об'єкти, що входять до цієї групи?	
7	На скільки основних груп можна поділити методи наукового пізнання за ступенем загальності та сфери дії?	
8	До якої групи методів відносять діалектичний метод?	
9	До якої групи методів відносять метафізичний метод?	
10	До якої групи методів відносять експеримент?	
11	До якої групи методів відносять аксіоматичний метод?	
12	До якої групи методів відносять індукцію?	
13	До якої групи методів відносять бенчмаркінг?	
14	Як називається метод пізнання дійсності в її суперечливості, цілісності та розвитку?	
15	Як називається метод, з допомогою якого розглядають явища поза їх взаємним зв'язком і розвитком?	

Таблиця 2.2

Запитання з теми 2

№ з/п	Запитання	Відповідь
1	2	3
1	Сутністю якого методу є об'єктивне, цілеспрямоване систематичне вивчення певного явища або процесу?	
2	Який метод полягає у фіксуванні результатів емпіричного дослідження (спостереження, вимірювання чи експерименту) за допомогою певної системи позначень?	
3	Як називається визначення числового значення певної величини за допомогою одиниці виміру, що дозволяє зробити дослідження природних явищ кількісним?	

Закінчення таблиці 2.2

1	2	3
4	Як називається емпіричний метод, коли шляхом штучної та контрольованої зміни умов, напрямку або характеру процесу створюються можливості вивчення властивостей об'єкта у певних умовах?	
5	Як називається відображення знання у знаково-символічному вигляді?	
6	Як називається спосіб побудови наукової теорії, за якого спочатку задається набір початкових тверджень, що не вимагають доказів?	
7	Як називається метод, що ґрунтується на виведенні (або іншими словами дедукції) умовиводів з гіпотез та інших посилянь, істинне значення яких невідоме?	
8	Як називається процес співставлення предметів та явищ дійсності для встановлення подібності або відмінності об'єктів дослідження, а також визначення, що є загальним і специфічним?	
9	Який метод дослідження полягає в поділі об'єкта на складові частини з метою їх всебічного вивчення?	
10	Який метод пізнання полягає в з'єднанні раніше виділених частин предмету в єдине ціле?	
11	Який метод дослідження полягає у відокремленні при розгляді об'єкту дослідження неістотних, другорядних властивостей і відносин з одночасним виділенням істотних суттєвих властивостей і відношень?	
12	Як називається особливий вид абстрагування, що представляє собою уявне внесення певних змін у досліджуваний об'єкт відповідно до цілі досліджень?	
13	На підставі якого методу дослідження відбувається виведення загального положення із спостереження низки часткових одиничних фактів?	
14	На підставі якого методу дослідження відбувається виведення висновку часткового характеру із загальних положень, які є встановленою науковою істиною?	
15	У процесі якого методу дослідження на підставі подібності об'єктів в одних ознаках робиться висновок про їх подібність в інших ознаках?	

Література: [1–2; 6, с. 25–53].

Тема 3. Організація й етапи виконання наукових досліджень

3.1. Загальна характеристика наукової діяльності.

3.2. Види наукових досліджень.

3.3. Структура наукового дослідження.

3.4. Етапи виконання наукового дослідження.

3.5. Загальні поради до організації наукової діяльності здобувача вищої освіти.

Основні терміни та поняття: наукова діяльність, науково-технічна діяльність, науково-технічні (експериментальні) розробки, науково-педагогічна діяльність, науково-організаційна діяльність, головні цілі наукової діяльності, результат наукової діяльності, науковий результат, науково-технічний (прикладний) результат, наукова (науково-технічна) продукція, наукове дослідження, фундаментальні наукові дослідження, прикладні наукові дослідження, складові наукового дослідження, постановка наукової проблеми, результати дослідження (теоретичні, методологічні або методичні, прикладні), впровадження, основні рівні впровадження результатів наукових досліджень (державний, регіональний, галузевий, окреме підприємство, навчальний процес).

Питання для самоконтролю (див. табл. 3).

Таблиця 3

Запитання з теми 3

№ з/п	Запитання	Відповідь
1	2	3
1	Як називається інтелектуальна творча діяльність, спрямована на одержання нових знань та (або) пошук шляхів їх застосування, основними видами якої є фундаментальні та прикладні наукові дослідження?	
2	Як називається наукова діяльність, спрямована на одержання і використання нових знань для розв'язання технологічних, інженерних, економічних, соціальних та гуманітарних проблем, основними видами якої є прикладні наукові дослідження та науково-технічні (експериментальні) розробки?	
3	Як називається педагогічна діяльність в університетах, академіях, інститутах та закладах післядипломної освіти, що пов'язана з науковою та (або) науково-технічною діяльністю?	

Закінчення таблиці 3

1	2	3
4	Як називається діяльність, спрямована на методичне, організаційне забезпечення та координацію наукової, науково-технічної та науково-педагогічної діяльності?	
5	Як називається нове наукове знання, одержане в процесі фундаментальних або прикладних наукових досліджень та зафіксоване на носіях інформації?	
6	Як називається науковий та (або) науково-технічний (прикладний) результат, призначений для реалізації?	
7	Що забезпечує цілісність наукового дослідження?	
8	Що визначає логіку дослідження?	
9	До якого виду наукових досліджень відносять теоретичні та експериментальні наукові дослідження, спрямовані на одержання нових знань про закономірності організації та розвитку природи, суспільства, людини, їх взаємозв'язків?	
10	До якого виду наукових досліджень відносять теоретичні та експериментальні наукові дослідження, спрямовані на одержання і використання нових знань для практичних цілей?	
11	На якому етапі дослідження відбувається окреслення кола питань, розв'язання яких ляже в основу дослідження? <i>(вказати назву етапу)</i>	
12	На якому етапі дослідження відбувається опрацювання літературних джерел з досліджуваної проблеми? <i>(вказати назву етапу)</i>	
13	На якому етапі дослідження відбувається формулювання завдань дослідження? <i>(вказати назву етапу)</i>	
14	На якому етапі дослідження відбувається вибір методів дослідження? <i>(вказати назву етапу)</i>	
15	На якому етапі дослідження відбувається перевірка статистичної значущості результатів? <i>(вказати назву етапу)</i>	

Література: [1–2; 6, с. 54–61].

Тема 4. Наукові дослідження лауреатів Нобелівської премії з економіки

4.1. Історія започаткування Премії Шведського центрального банку з економічних наук на честь Альфреда Нобеля.

4.2. Наукові дослідження лауреатів Нобелівської премії з економіки 1969–1980 рр.

4.3. Наукові дослідження лауреатів Нобелівської премії з економіки 1981–1990 рр.

4.4. Наукові дослідження лауреатів Нобелівської премії з економіки 1991–2000 рр.

4.5. Наукові дослідження лауреатів Нобелівської премії з економіки 2001–2010 рр.

4.6. Наукові дослідження лауреатів Нобелівської премії з економіки 2011–2022 рр.

Основні терміни та поняття: Королівська шведська академія наук, номінатори, Комітет з премії з економічних наук, процес відбору лауреатів з економічних наук, приналежність лауреатів, лауреати Нобелівської премії з економіки.

Питання для самоконтролю (див. табл. 4.1–4.2).

Таблиця 4.1

Запитання з теми 4

№ з/п	Запитання	Відповідь
1	2	3
1	У якому році було засновано премію з економічних наук на честь Альфреда Нобеля?	
2	На чию пожертву було засновано премію з економічних наук на честь Альфреда Нобеля?	
3	Ким присуджується премія з економічних наук на честь Альфреда Нобеля?	
4	Коли була заснована Королівська шведська академія наук?	
5	На скільки років Королівська шведська академія наук призначає членів Комітету з премій?	
6	Постійні професори з відповідних предметів в університетах і коледжах скількох країн є номінаторами премії з економічних наук на честь Альфреда Нобеля?	
7	Скільки осіб є членами Комітету з премії з економічних наук?	
8	На скільки років згідно статуту Нобелівського фонду обмежено розголошення інформації про номінації?	

Закінчення таблиці 4.1

1	2	3
9	Скільки етапів містить процес відбору лауреатів з економічних наук?	
10	У якому році було вперше присуджено премію з економічних наук на честь Альфреда Нобеля?	
11	Хто з лауреатів Нобелівської премії з економіки отримав її «за наукову роботу, завдяки якій він розвинув статичну та динамічну економічну теорію та активно сприяв підвищенню рівня аналізу економічної науки»?	
12	Хто з лауреатів Нобелівської премії з економіки отримав її «за його емпірично обґрунтоване тлумачення економічного зростання, яке призвело до нового та поглибленого розуміння економічної та соціальної структури та процесу розвитку»?	
13	Хто з лауреатів Нобелівської премії з економіки отримав її «за аналіз фінансових ринків та їх зв'язку з рішеннями щодо витрат, зайнятості, виробництвом і цінами»?	
14	Хто з лауреатів Нобелівської премії з економіки отримав її «за внесок у теорію економічного зростання»?	
15	Хто з лауреатів Нобелівської премії з економіки отримав її «за новаторський внесок у теорію ринків та ефективне використання ресурсів»?	

Таблиця 4.2

Запитання з теми 4

№ з/п	Запитання	Відповідь
1	2	3
1	Хто з лауреатів Нобелівської премії з економіки отримав її «за відкриття та роз'яснення значення трансакційних витрат і прав власності для інституційної структури та функціонування економіки»?	
2	Хто з лауреатів Нобелівської премії з економіки отримав її «за розширення області мікроекономічного аналізу на широкий спектр людської поведінки та взаємодії, включаючи неринкову поведінку»?	
3	Хто з лауреатів Нобелівської премії з економіки представляв Рейнський університет імені Фрідріха Вільгельма?	
4	Хто з лауреатів Нобелівської премії з економіки отримав її «за розробку та застосування гіпотези раціональних очікувань і тим самим трансформацію макроекономічного аналізу та поглиблення нашого розуміння економічної політики»?	

Закінчення таблиці 4.2

1	2	3
5	Хто з лауреатів Нобелівської премії з економіки отримав її «за внесок в економіку добробуту»?	
6	Хто з лауреатів Нобелівської премії з економіки отримав її «за аналіз грошово-кредитної та фіскальної політики за різних режимів валютного курсу та аналіз оптимальних валютних зон»?	
7	Хто з лауреатів Нобелівської премії з економіки представляв Федеральний резервний банк Міннеаполіса?	
8	Хто з лауреатів Нобелівської премії з економіки отримав її «за аналіз міжчасових компромісів у макроекономічній політиці»?	
9	Хто з лауреатів Нобелівської премії з економіки отримав її «за аналіз структур торгівлі та розміщення економічної діяльності»?	
10	У якому році отримала Нобелівську премію з економіки Еліно́р Остро́м?	
11	Хто з лауреатів Нобелівської премії з економіки представляв Тулузьку школу економіки?	
12	Хто з лауреатів Нобелівської премії з економіки отримав її «за аналіз споживання, бідності та добробуту»?	
13	Хто з лауреатів Нобелівської премії з економіки отримав її «за внесок у поведінкову економіку»?	
14	У якому році отримала Нобелівську премію з економіки Естер Дуффо?	
15	Скільком науковцям присуджено Нобелівську премію з економіки в 2022 році?	

Література: [1–2; 43].

Тема 5. Науковий текст і вимоги до нього

5.1. Загальна характеристика й особливості наукового тексту.

5.2. Структура й основні ознаки наукового тексту.

5.3 Загальні вимоги до наукового тексту. Мова та стиль наукового викладу.

5.4. Навички написання текстів та їх формування. Елементи наукового тексту.

5.5. Редагування наукового тексту.

Основні терміни та поняття: текст, науковий текст, функції наукового тексту, вимоги до тексту, текст-констатація, текст-міркування, особливості наукового тексту, види наукового тексту, ознаки наукового тексту, частини наукового тексту (постановочна, дослідницька, заключна), оглядовий текст, методологічний текст, емпірико-фактологічний текст, теоретичний текст, пояснювальний текст, додатковий текст, вимоги до написання наукової праці, вислови, що відображають причинно-наслідковий зв'язок, етапи текстової діяльності (орієнтуючий, плануючий, реалізуючий, контролюючий), композиція, редагування, редактор, предмет редагування, об'єкт редагування, мета редагування, етапи процесу редагування.

Питання для самоконтролю (див. табл. 5).

Таблиця 5

Запитання з теми 5

№ з/п	Запитання	Відповідь
1	2	3
1	Як називається спосіб подання наукової інформації, який виступає результатом наукового дослідження?	
2	Який вид наукового тексту ознайомлює з предметом думки, фіксує безсумнівність чого-небудь, затверджує дійсність чого-небудь?	
3	В яких видах постає науковий текст як об'єкт наукового осмислення? <i>(декілька правильних відповідей)</i>	
4	Які загальні ознаки наукового тексту? <i>(декілька правильних відповідей)</i>	
5	Яка частина наукового тексту визначає проблему, мету та завдання, гіпотези, методи дослідження, а також відзначає зв'язок цього дослідження з іншими дослідженнями?	
6	Яка частина наукового тексту описує проведені дослідження й отримані результати?	

Закінчення таблиці 5

1	2	3
7	В якій частині наукового тексту роблять висновки та дають рекомендації для проведення подальших наукових досліджень і використання результатів у практичному житті?	
8	Яких вимог слід дотримуватися при написанні наукової праці? <i>(декілька правильних відповідей)</i>	
9	Які вміння розвиваються на орієнтуючому етапі текстової діяльності? <i>(декілька правильних відповідей)</i>	
10	Які вміння розвиваються на плануючому етапі текстової діяльності? <i>(декілька правильних відповідей)</i>	
11	Які вміння розвиваються на реалізуючому етапі текстової діяльності?	
12	Які вміння розвиваються на контролюючому етапі текстової діяльності? <i>(декілька правильних відповідей)</i>	
13	Як називається процес підготовки авторського рукопису до друку?	
14	Як називається людина, яка забезпечує необхідну якість рукопису?	
15	З яких етапів складається процес редагування? <i>(декілька правильних відповідей)</i>	

Література: [1–2; 8, с. 123–154].

Тема 6. Інформаційне забезпечення наукової роботи

6.1. Суть, види, джерела інформації.

6.2. Методи пошуку та збору наукової інформації.

6.3. Організація роботи з науковою літературою.

6.4. Форми обміну науковою інформацією.

Основні терміни та поняття: інформація, види інформації за змістом, інформація про фізичну особу (персональні дані), інформація довідково-енциклопедичного характеру, основні джерела інформації довідково-енциклопедичного характеру, інформація про стан довкілля (екологічна інформація), інформація про товар (роботу, послугу), науково-технічна інформація, податкова інформація, правова інформація, статистична інформація, соціологічна інформація, критична технологічна інформація, інформаційні ресурси науково-технічної інформації, документ у науці, види документів за способом фіксації інформації, види документів залежно від статусу джерела (первинні, вторинні), книга, брошура, підручники та посібники, періодичні видання, етап збору та відбору інформації, принципи формування інформації, методи нагромадження первинної інформації (опитування, спостереження, експеримент), етапи роботи з літературою, наукова доповідь, монографія, стаття, реферат, науковий звіт, методичні розробки, довідник, брошура, дисертація, рецензія.

Питання для самоконтролю (див. табл. 6).

Таблиця 6

Запитання з теми 6

№ з/п	Запитання	Відповідь
1	2	3
1	Як називаються будь-які відомості та/або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді?	
2	На які види поділяється інформація за змістом? <i>(декілька правильних відповідей)</i>	
3	На які види поділяються документи за способом фіксації інформації? <i>(декілька правильних відповідей)</i>	
4	На які види поділяються документи залежно від статусу джерела? <i>(декілька правильних відповідей)</i>	
5	Які принципи формування інформації розрізняють? <i>(декілька правильних відповідей)</i>	

Закінчення таблиці 6

1	2	3
6	Які методи нагромадження первинної інформації є найбільш поширеними та змістовними? <i>(декілька правильних відповідей)</i>	
7	Як називається надрукована наукова робота теоретичного характеру, в якій всебічно висвітлена певна проблема або окреме вузлове питання?	
8	Що є основною формою письмової інформації між спеціалістами, які працюють в одній або суміжній галузях науки?	
9	Як називається коротка форма викладу змісту першоджерел з теми, яка вивчалася?	
10	Як називається підсумковий документ, в якому викладено фактично виконані дослідження?	
11	Як називається праця інструктивно-виробничого характеру, в якій викладені рекомендації з питань проведення певних видів робіт, спрямованих на удосконалення організації, управління виробництвом, персоналом тощо?	
12	Як називається літературна робота виробничо-довідкового характеру з певних проблем, де визначаються найбільш важливі поняття, нормативи, моделі, форми інструкції тощо?	
13	Як називається літературно оформлена праця науково-виробничого характеру, де всебічно висвітлюється певне питання в науково-популярній формі?	
14	Як називається кваліфікаційна наукова робота в певній галузі науки, яка має внутрішню єдність, актуальність наукових результатів, наукових положень, що висувається автором для публічного захисту?	
15	Як називається стаття, яка містить розбір і критичну оцінку опублікованої статті або монографії?	

Література: [1–2; 12–13; 7, с. 46–60].

Тема 7. Оформлення та форми впровадження результатів наукового дослідження

- 7.1. Наукова публікація: поняття, функції, основні види.
- 7.2. Наукова монографія, наукова стаття, тези доповідей.
- 7.3. Реферат, доповідь, книги.
- 7.4. Методика підготовки й оформлення публікацій до видання.
- 7.5. Форми звітності при науковому дослідженні.

Основні терміни та поняття: наукова публікація, функції публікації, видання, наукове видання, науково-дослідні видання (монографія, науковий реферат, інформативний реферат, тези доповідей, збірники наукових праць), джерелознавчі видання, наукові неперіодичні видання (книга, брошура), наукова монографія, композиційна структура наукової монографії, наукова стаття, авторський аркуш, структура статті, тези, реферат, структура реферату, доповідь, види доповідей, наукова доповідь, алгоритм тексту доповіді, підручник, навчальний посібник, структура навчальної книги, методичні прийоми викладу наукового матеріалу (послідовний, цілісний, вибірковий), етапи написання наукової праці.

Питання для самоконтролю (див. табл. 7).

Таблиця 7

Запитання з теми 7

№ з/п	Запитання	Відповідь
1	2	3
1	Як називається твір (документ), що містить інформацію, призначену для поширення, пройшов редакційно-видавниче опрацювання, відтворений друкуванням, тисненням або виготовлений електронним записом на будь якому носіїві чи іншим способом, видавниче оформлення, поліграфічне й технічне виконання якого відповідає вимогам правових і нормативних документів?	
2	Як називається видання, що містить результати теоретичних і (або) експериментальних досліджень, а також науково підготовлені до публікації пам'ятки культури та історичні документи з розгалуженим науково-довідковим апаратом?	
3	На які групи поділяють наукові видання? <i>(декілька правильних відповідей)</i>	
4	Як називається наукове або науково-популярне видання, що містить повне дослідження однієї проблеми або теми та належить одному чи кільком авторам?	

Закінчення таблиці 7

1	2	3
5	Як називається один із видів публікацій, в якій подаються проміжні або кінцеві результати, висвітлюються конкретні окремі питання за темою дослідження, фіксується науковий пріоритет автора?	
6	Скільки друкованих знаків містить авторський аркуш?	
7	Як називаються коротко, точно, послідовно сформульовані ідеї, думки, положення наукової доповіді, повідомлення, статті або іншої наукової праці?	
8	Які види доповідей розрізняють? <i>(декілька правильних відповідей)</i>	
9	Як називається публічно виголошене повідомлення, розгорнутий виклад певної наукової проблеми (теми, питання), одна із форм оприлюднення результатів наукової роботи, можливості за короткий проміжок часу «увійти» в наукове товариство за умови яскравого виступу?	
10	Які є складові алгоритму тексту доповіді? <i>(декілька правильних відповідей)</i>	
11	Як називається навчальне видання, що містить у повному обсязі систематизований виклад навчальної дисципліни, відповідає навчальній програмі та відповідний, офіційно наданий гриф?	
12	Які є методичні прийоми викладу наукового матеріалу? <i>(декілька правильних відповідей)</i>	
13	Які етапи написання наукової праці виділяють? <i>(декілька правильних відповідей)</i>	
14	Як називаються нові знання, отримані в процесі виконання науково-дослідної роботи?	
15	Як називається документ, в якому містяться результати дослідження без їх інтерпретації?	

Література: [1–3; 7, с. 61–76].

Тема 8. Підготовка кваліфікаційних робіт і процедура їх захисту

8.1. Загальна характеристика курсової роботи як самостійного навчально-наукового дослідження здобувача освіти.

8.2. Підготовка до захисту і захист курсової роботи.

8.3. Випускна кваліфікаційна робота (проект) як різновид атестації.

8.4. Вимоги до структури та змісту випускних кваліфікаційних робіт (проектів).

Основні терміни та поняття: курсова робота, процес виконання курсової роботи, процедура захисту курсової роботи, випускна кваліфікаційна робота (проект), випускна кваліфікаційна робота ОС «бакалавр», випускна кваліфікаційна робота ОС «магістр», структурні елементи випускної кваліфікаційної роботи (титульна сторінка роботи, анотація, зміст, перелік умовних позначень, символів, одиниць і термінів, вступ (актуальність теми, мета та завдання дослідження, об'єкт дослідження, предмет дослідження, практичне значення одержаних результатів, апробація результатів і публікації), основна частина, висновки, список використаних джерел, додатки).

Питання для самоконтролю (див. табл. 8).

Таблиця 8

Запитання з теми 8

№ з/п	Запитання	Відповідь
1	2	3
1	Як називають самостійне навчально-наукове дослідження студента, яке виконується на кожному курсі з певної дисципліни або з двох-трьох дисциплін одного фахового спрямування?	
2	Скільки етапів включає процес виконання курсової роботи?	
3	Скільки часу повинна тривати доповідь студента під час захисту курсової роботи?	
4	Як називають вид наукової роботи, який дає можливість виявити рівень наукової та фахової підготовки студента з означеного фаху?	

Закінчення таблиці 8

1	2	3
5	Як називають самостійно виконану роботу студента, яка свідчить про вміння автора працювати з літературою, узагальнювати й аналізувати фактичний матеріал, використовувати теоретичні знання і практичні навички, отримані під час оволодіння відповідною освітньо-професійною програмою?	
6	Як називають самостійно виконану науково-дослідну роботу студента, головною метою і змістом якої є наукові дослідження з новітніх питань теоретичного або прикладного характеру за профілем підготовки?	
7	Який структурний елемент випускної кваліфікаційної роботи включає стислий виклад результатів дослідження із зазначенням наукової новизни та наявності практичного значення?	
8	Який структурний елемент випускної кваліфікаційної роботи містить найменування та номери початкових сторінок вступу, усіх розділів, підрозділів і пунктів, висновків, списку використаних джерел, додатків?	
9	Який структурний елемент випускної кваліфікаційної роботи включає актуальність теми, мету та завдання дослідження, об'єкт і предмет дослідження, практичне значення отриманих результатів, апробацію результатів дослідження?	
10	Як називають процес або явище, яке породжує проблемну ситуацію?	
11	Що знаходиться в межах об'єкта дослідження та становить частину від цілого?	
12	Який структурний елемент випускної кваліфікаційної роботи повинні містити чіткий виклад найбільш важливих результатів дослідження з пропозиціями та побажаннями щодо подальшого дослідження певної теми?	
13	Скільки використаних джерел, зазвичай, може бути у кваліфікаційній роботі ОС «бакалавр»?	
14	Скільки використаних джерел, зазвичай, може бути у кваліфікаційній роботі ОС «магістр»?	
15	Який структурний елемент випускної кваліфікаційної роботи включає допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття роботи?	

Література: [1–2; 8, с. 170–183; 9].

Тема 9. Формування вченого як особистості та режим його праці

- 9.1. Виховання творчих здібностей.
- 9.2. Основні психологічні риси діяльності вчених.
- 9.3. Особливості розумової праці.
- 9.4. Етичний кодекс ученого України.

Основні терміни та поняття: зовнішні мотиви наукової діяльності, внутрішні мотиви наукової діяльності, основні психологічні риси діяльності вчених (працелюбність, багатознання, гарна пам'ять, особиста ініціатива, критичне осмислення досягнень науки, інтуїція), основні види якостей вчених (творчі здібності, ерудиція, ділові якості (працьовитість)), головне завдання «гігієни розумової праці», свобода в науці, етика наукових досліджень, учений як автор, учений як керівник, учений як викладач, учений як консультант чи експерт, учений як громадянин.

Питання для самоконтролю (див. табл. 9).

Таблиця 9

Запитання з теми 9

№ з/п	Запитання	Відповідь
1	2	3
1	Які мотиви до науки пов'язані з прагненням до самовираження, слави, матеріально-грошових винагород?	
2	Які мотиви впливають безпосередньо з процесу наукової творчості?	
3	Що починається там, де обривається логічний шлях наукового аналізу?	
4	До яких основних видів можна звести багатогранні особисті якості вчених? <i>(декілька правильних відповідей)</i>	
5	Скільки вчених володіють усіма трьома якостями: творчі здібності; ерудиція; ділові якості (працьовитість)?	
6	Скільки вчених здібні й активні, але мало ерудовані?	
7	Скільки вчених не мають творчих здібностей, ерудиції, а лише добросовісні та старанні?	
8	Хто автор вислову: «Кожна людина повинна набути будь-яку добру звичку, завдяки якій вона могла б розважатися в дні радості та знаходити втіху в дні жалоби»?	
9	Яким чином вчений повинен протидіяти отриманню результатів, що суперечать принципам гуманізму? <i>(декілька правильних відповідей)</i>	
10	Які тези характеризують етику наукових досліджень? <i>(декілька правильних відповідей)</i>	

Закінчення таблиці 9

1	2	3
11	Які тези характеризують ученого як автора? <i>(декілька правильних відповідей)</i>	
12	Які тези характеризують ученого як керівника? <i>(декілька правильних відповідей)</i>	
13	Які тези характеризують ученого як викладача? <i>(декілька правильних відповідей)</i>	
14	Які тези характеризують ученого як консультанта чи експерта? <i>(декілька правильних відповідей)</i>	
15	Які тези характеризують ученого як громадянина? <i>(декілька правильних відповідей)</i>	

Література: [1–2; 19, с. 19–24; 4].

Тема 10. Організація науково-дослідної діяльності в Україні

10.1. Державна політика у сфері наукової і науково-технічної діяльності.

10.2. Організації, які формують науку України.

10.3. Пріоритетні напрями розвитку науки в Україні.

10.4. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах).

10.5. Науково-дослідна робота студентів.

Основні терміни та поняття: цілі державної політики у сфері наукової і науково-технічної діяльності, принципи здійснення державного управління та регулювання у сфері наукової і науково-технічної діяльності, Національна академія наук України, Національні галузеві академії наук, Національна рада України з питань розвитку науки і технологій, Ідентифікаційний комітет з питань науки, громадські наукові організації, Рада молодих вчених, регіональні наукові центри, пріоритетні напрями розвитку науки і техніки, підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, підготовка здобувачів ступеня доктора наук, підготовка осіб в аспірантурі (ад'юнктурі) та докторантурі, нормативний строк підготовки доктора філософії та доктора наук, науково-дослідна робота студентів, студентський науковий гурток, проблемна група, мета роботи студентського наукового гуртка та проблемної групи, завдання студентського наукового гуртка та проблемної групи.

Питання для самоконтролю (див. табл. 10).

Таблиця 10

Запитання з теми 10

№ з/п	Запитання	Відповідь
1	2	3
1	Які основні цілі державної політики у сфері наукової і науково-технічної діяльності? <i>(декілька правильних відповідей)</i>	
2	Якими принципами керується держава під час здійснення державного управління та регулювання у сфері наукової і науково-технічної діяльності? <i>(декілька правильних відповідей)</i>	
3	Якою може бути максимальна кількість дійсних членів (академіків) НАН України?	
4	Якою може бути максимальна кількість членів-кореспондентів НАН України?	

Закінчення таблиці 10

1	2	3
5	Скільки є Національних галузевих академій наук в Україні?	
6	Які академій наук в Україні відносять до Національних? <i>(декілька правильних відповідей)</i>	
7	З яких комітетів складається Національна рада України з питань розвитку науки і технологій? <i>(декілька правильних відповідей)</i>	
8	Як називаються об'єднання вчених для цілеспрямованого розвитку відповідних напрямів науки, захисту фахових інтересів, координації науково-дослідної роботи, обміну досвідом?	
9	Де відбувається підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії? <i>(декілька правильних відповідей)</i>	
10	Яким чином здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора наук? <i>(декілька правильних відповідей)</i>	
11	Який нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі (ад'юнктурі)?	
12	Який нормативний строк підготовки доктора наук у докторантурі?	
13	Як називається добровільне об'єднання студентів, зацікавлених у поглибленому вивченні відповідного наукового напрямку діяльності кафедри (кафедр), при якій воно формується?	
14	Як називається добровільне об'єднання студентів при кафедрі (кафедрах), учасниками якого є здібні й талановиті в науковій роботі студенти за основними науковими проблемами наукової діяльності кафедри (кафедр)?	
15	Яка мінімальна кількість членів студентського наукового гуртка або проблемної групи?	

Література: [1–2; 14; 7, с. 16–25; 16; 11; 17–18].

Тема 11. Академічна доброчесність у сферах освіти та науки

11.1. Поняття академічної доброчесності та академічного тексту.

11.2. Загальні принципи забезпечення академічної доброчесності.

11.3. Суб'єкти забезпечення академічної доброчесності.

11.4. Основні вимоги академічної доброчесності.

Основні терміни та поняття: академічна доброчесність, академічний (освітній, освітньо-науковий, науковий) текст, загальні принципи забезпечення академічної доброчесності (чесності та порядності, об'єктивності, професіоналізм, взаємної поваги та довіри, нульової толерантності до проявів порушення академічної доброчесності, відповідальності, прозорість і публічність, законності, справедливості, академічної свободи, здорового глузду), суб'єкти забезпечення академічної доброчесності в Україні (заклади освіти, наукові установи, Державна служба якості освіти України, Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, Міністерство освіти і науки України), основні вимоги академічної доброчесності.

Питання для самоконтролю (див. табл. 11).

Таблиця 11

Запитання з теми 11

№ з/п	Запитання	Відповідь
1	2	3
1	Як називається сукупність етичних принципів і правил провадження освітньої (освітньо-творчої) та наукової (науково-технічної) діяльності, які є обов'язковими для всіх учасників (суб'єктів) такої діяльності та мають на меті забезпечувати довіру до результатів навчання, творчості, науково-дослідної діяльності?	
2	Як називається текстова, ілюстративна публікація, твір або інший об'єкт інтелектуальної власності, що створюється у процесі освітньої (освітньо-творчої) або наукової (науково-технічної) діяльності, зокрема, але не виключно, з метою вступу на навчання, виконання вимог освітньої програми чи її окремих компонентів, проходження атестації, присвоєння (присудження) кваліфікації, наукового ступеня (ступеня доктора мистецтв), педагогічного, вченого або іншого звання, участі у конкурсі, фіксування та оприлюднення наукових (науково-технічних) результатів, здійснення навчально-методичної діяльності?	

Продовження таблиці 11

1	2	3
3	Який загальний принцип академічної доброчесності полягає у системному уникненні порушень академічної доброчесності під час здійснення власної діяльності всіма учасниками процесу отримання та надання освітніх послуг, наукової діяльності, реалізації державної політики у сфері якості освіти?	
4	Який загальний принцип академічної доброчесності полягає в необхідності заздалегідь визначати правила дотримання академічної доброчесності, видів порушень академічної доброчесності, процедур розгляду питань про наявність або відсутність порушень академічної доброчесності, видів відповідальності за встановлені порушення, однакового застосуванні всіх перелічених елементів незалежно від суб'єкта?	
5	Який загальний принцип академічної доброчесності полягає в активних діях щодо підтримання високого рівня компетентності кожним учасником процесу забезпечення академічної доброчесності?	
6	Згідно якого загального принципу академічної доброчесності усі учасники освітньої та наукової діяльності визнають важливість дотримання академічної доброчесності та не допускають толерування будь-яких проявів її порушення?	
7	Який загальний принцип академічної доброчесності полягає у вмінні брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності, виконувати взяті на себе зобов'язання, протистояти проявам порушення академічної доброчесності, подавати приклади гідної поведінки?	
8	Який загальний принцип академічної доброчесності полягає у дотриманні кожним учасником процесу отримання та надання освітніх послуг, наукової діяльності, реалізації державної політики у сфері якості освіти Конституції та законів України, міжнародних стандартів та стимулювання до цього інших?	
9	Який загальний принцип академічної доброчесності у межах забезпечення академічної доброчесності передбачає неупереджено однакове ставлення до всіх учасників процесу отримання та надання освітніх послуг, наукової діяльності, уникнення дискримінації та нечесності?	
10	Який загальний принцип академічної доброчесності полягає у самостійності та незалежності учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової та/або інноваційної діяльності?	

Закінчення таблиці 11

1	2	3
11	Хто є суб'єктами забезпечення академічної доброчесності в Україні?	
12	Як називається особа, яка зробила особистий інтелектуальний внесок до проведення дослідження, безпосередньо брала участь у його створенні та несе відповідальність за його зміст?	
13	Яке слово пропущено в реченні: «Освітній (освітньо-науковий, науковий) твір має містити _____ відомості про використані методи, джерела даних, результати дослідження та отримані наукові (науково-технічні) результати»?	
14	Яке слово пропущено в реченні: «Оцінювання є _____, якщо воно ґрунтується на заздалегідь визначених критеріях»?	
15	Яке слово пропущено в реченні: «Оцінювання є _____, якщо воно здійснюється відповідно до критеріїв, що визначаються законодавством України або суб'єктами зовнішнього (внутрішнього) забезпечення якості освіти»?	

Література: [1–2; 5; 10].

Тема 12. Порушення академічної доброчесності у сферах освіти та науки

12.1. Академічна доброчесність: поняття та загальні принципи забезпечення.

12.2. Види порушень академічної доброчесності.

12.2.1. Академічний плагіат.

12.2.2. Самоплагіат.

12.2.3. Фабрикація, фальсифікація.

12.2.4. Списування.

12.2.5. Обман.

12.2.6. Хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

12.3. Академічна відповідальність за порушення академічної доброчесності.

12.4. Забезпечення прав особи, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності.

Основні терміни та поняття: академічна доброчесність, академічний плагіат, різновиди академічного плагіату, самоплагіат, типові приклади самоплагіату, фабрикація, фальсифікація, списування, форми списування, обман, форми обману, хабарництво, необ'єктивне оцінювання, академічна відповідальність за порушення академічної доброчесності, права особи, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності.

Питання для самоконтролю (див. табл. 12.1–12.2).

Таблиця 12.1

Запитання з теми 12

№ з/п	Запитання	Відповідь
1	2	3
1	Як називається сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень?	
2	Як називається оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства?	

Закінчення таблиці 12.1

1	2	3
3	Як називається оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів?	
4	Як називається публікація однієї і тієї самої наукової роботи (цілком або з несуттєвими змінами) в декількох виданнях?	
5	Як називається повторна публікація (цілком або з несуттєвими змінами) раніше оприлюднених статей, монографій, інших наукових робіт, як нових наукових робіт?	
6	Як називається публікація одних і тих самих наукових результатів, в різних статтях, монографіях, інших наукових працях, як нових результатів, які публікуються вперше?	
7	Як називається суміщення старих і нових даних без їх чіткої ідентифікації з відповідними посиланнями на попередні публікації?	
8	Як називається публікація частини раніше опублікованих даних без посилання на попередню публікацію?	
9	Як називається вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях?	
10	Як називається свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень?	
11	Як називається виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання?	
12	Як називається надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу?	
13	Як називається надання (отримання) учасником освітнього процесу коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі?	
14	Як називається пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі?	
15	Як називається свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти?	

Запитання з теми 12

№ з/п	Запитання	Відповідь
1	Різновидом чого є використання інформації (факти, ідеї, формули, числові значення тощо) з джерела без посилання на це джерело?	
2	Типовим прикладом чого є подання у звітах з виконання наукових проектів результатів, що містилися у попередніх роботах, як отриманих при виконанні відповідного проекту?	
3	Типовим прикладом чого повторний аналіз раніше опублікованих даних без посилання на попередню публікацію цих даних та раніше виконаний їх аналіз?	
4	Формою чого є використання друкованих і електронних джерел інформації під час виконання письмових робіт, зокрема, екзаменаційних та контрольних робіт, без дозволу викладача?	
5	Формою чого є написання чужих варіантів завдань на контрольних заходах?	
6	Формою чого є використання системи прихованих сигналів (звукових, жестових та ін.) під час виконання групових контрольних заходів з однаковими варіантами?	
7	Формою чого є імітація освітньої та наукової діяльності?	
8	Формою чого є проходження процедур контролю та оцінювання результатів навчання підставними особами?	
9	Формою чого є симуляція погіршення стану здоров'я, хвороби з метою уникнення контрольних заходів?	
10	Формою чого є примусові благодійні внески та примусова праця здобувачів освіти та/або їх батьків?	
11	Формою чого є примусове надання освітніх послуг (примусове репетиторство)?	
12	Формою чого є деякі випадки конфлікту інтересів?	
13	Формою чого є навмисне створення нерівних умов для різних здобувачів?	
14	Формою чого є використання незрозумілої здобувачам освіти системи оцінювання?	
15	Формою чого є невчасне повідомлення здобувачів освіти про систему оцінювання результатів навчання?	

Література: [1–2; 15; 10; 20].

НАВЧАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Основні поняття, категорії та принципи наукових досліджень

1. Ознайомитися із Постановою КМУ «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>.

2. Знайти в мережі «Інтернет» та роздрукувати три інформаційні листи актуальних всеукраїнських/міжнародних науково-практичних конференцій за тематикою, близькою до спеціальності, за якою навчаються здобувачі освіти:

051 Економіка;

071 Облік і оподаткування;

072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок;

073 Менеджмент;

075 Маркетинг;

076 Підприємництво і торгівля.

Тема 2. Методологія та методи наукового дослідження

1. Ознайомитися зі структурою офіційних сайтів Державної служби статистики України, Національного банку України, Міністерства фінансів України:

<https://www.ukrstat.gov.ua/>;

<https://bank.gov.ua/>;

<https://mof.gov.ua/uk>.

2. Обрати дані для подальшого наукового дослідження.

3. Підшукати на сайті Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського у розділі «Наукова періодика України» п'ять статей, дотичних до власного наукового дослідження, за допомогою введення ключових слів:

<http://www.nbuv.gov.ua/node/2116>.

Тема 3. Організація й етапи виконання наукових досліджень

1. Підготуватися до написання основної частини та висновків із проведеного власного наукового дослідження.

Тема 4. Наукові дослідження лауреатів Нобелівської премії з економіки

1. Ознайомитися зі структурою та наповненням сайту Нобелівського фонду:
<https://www.nobelprize.org/prizes/economic-sciences/>.
2. Сформувати команду із трьох осіб для написання реферату про одного з лауреатів Нобелівської премії з економіки.
3. Обрати лауреата Нобелівської премії з економіки.
4. Розподілити в межах команди частини реферату між членами команди (біографічні відомості; характеристика наукових досліджень; перелік публікацій).
5. Підготувати колективний реферат на тему «Наукові дослідження лауреата Нобелівської премії з економіки _____».
6. Обрати іншого лауреата Нобелівської премії з економіки.
7. Знайти для аналізу одну його/її публікацію (книгу чи статтю).

Тема 5. Науковий текст і вимоги до нього

1. Знайти в мережі «Інтернет» та роздрукувати наукову статтю за тематикою, близькою до спеціальності, за якою навчаються здобувачі освіти:
 - 051 Економіка;
 - 071 Облік і оподаткування;
 - 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок;
 - 073 Менеджмент;
 - 075 Маркетинг;
 - 076 Підприємництво і торгівля.

Тема 6. Інформаційне забезпечення наукової роботи

1. Розробити анкету на 10 запитань для проведення опитування здобувачів освіти в групі щодо їх навчальної діяльності / наукової діяльності / режиму праці та відпочинку тощо (табл. 13).
2. Опитати здобувачів освіти в групі (не менше 10 осіб) і провести аналіз отриманих результатів (табл. 14).
3. Зробити висновки.

Тема 7. Оформлення та форми впровадження результатів наукового дослідження

1. Знайти в мережі «Інтернет» 10 джерел різних видів (монографія, навчальний посібник, стаття, тези тощо) до теми, дотичної до спеціальності, за якою навчаються здобувачі освіти:

051 Економіка;

071 Облік і оподаткування;

072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок;

073 Менеджмент;

075 Маркетинг;

076 Підприємництво і торгівля.

Тема 8. Підготовка кваліфікаційних робіт і процедура їх захисту

1. Ознайомитися з Положенням про випускні кваліфікаційні роботи (проекти) Волинського національного університету імені Лесі Українки:

<http://surl.li/nhlon>.

Тема 9. Формування вченого як особистості та режим його праці

1. Підготувати коротку доповідь/есе про одного видатного вченого минулого чи сучасності та режим його праці (обсяг – 1 ст. формату А4 рукописного або комп'ютерного тексту).

Тема 10. Організація науково-дослідної діяльності в Україні

1. Підготувати коротку доповідь/есе про діяльність одного з об'єктів у структурі Національної академії наук України чи закладу вищої освіти – обсерваторії, ботанічного саду, дендропарку, заповідника, бібліотеки, музею тощо (обсяг – 1 ст. формату А4 рукописного або комп'ютерного тексту).

Тема 11. Академічна доброчесність у сферах освіти та науки

1. Ознайомитися з Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки:

https://ra.vnu.edu.ua/akademichna_dobrochesnist/kodeks_akademichnoi_dobrochesnosti/.

2. Знайти в мережі «Інтернет» Кодекси академічної доброчесності двох інших ЗВО України, ознайомитися з їх структурою та змістом.

Тема 12. Порушення академічної доброчесності у сферах освіти та науки

1. Підготуватися до розроблення «Кодексу честі групи»: розробити концепцію, розподілити обов'язки між членами групи.
2. Підготувати до презентації на практичному занятті «Кодекс честі групи» у вигляді постера, слайдів чи відео, в якому відобразити основні принципи та правила, якими керуються учасники освітнього процесу під час навчання.
3. Набрати на комп'ютері текст тез на науково-практичну конференцію, який складається із вступної частини (практичне заняття 2), огляду літератури (практичне заняття 3), основної та заключної частини (практичне заняття 4) та списку використаних джерел (практичне заняття 3).
4. Ознайомитися з переліком і характеристиками онлайн-платформ і програм для перевірки тексту на плагіат:
[https://osvita.ua/vnz/76907/;](https://osvita.ua/vnz/76907/)
[https://antiplagiarism.net/.](https://antiplagiarism.net/)
5. Обрати одну з програм, завантажити її та здійснити перевірку файлу з власними тезами на плагіат. Якщо унікальність тексту буде меншою 75 %, внести зміни в текст і провести повторну перевірку.
6. Роздрукувати текст тез і звіт з результатами їх перевірки на плагіат (першу та останню сторінки).

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

Тема 1. Основні поняття, категорії та принципи наукових досліджень

1. Яка функція науки полягає в оцінці виявлених закономірностей, властивостей, тенденцій з метою підсилення позитивних сторін явищ, процесів та усунення негативних?

- а) пізнавальна;
- б) критична;
- в) практична;
- г) виховна.

2. Який рівень пізнання базується на безпосередній практичній взаємодії з досліджуванним реальним об'єктом за допомогою спостереження, вимірювання, експерименту?

- а) емпіричний;
- б) теоретичний;
- в) дослідницький;
- г) донауковий.

3. Як називається уявний прообраз якогось предмета, явища, принципу, який виділяє його основні, головні та суттєві риси?

- а) проблема;
- б) поняття;
- в) категорія;
- г) ідея.

4. Скільки стадій містить розвиток гіпотези?

- а) 4;
- б) 3;
- в) 5;
- г) 2.

5. До яких наук відносять економіку?

- а) природничих;
- б) технічних;
- в) суспільних;
- г) гуманітарних.

Тема 2. Методологія та методи наукового дослідження (частина 1)

1. Яка вимога характеризує здатність методу диференціювати досліджувані об'єкти за рівнем проявлення вимірюваної ознаки?

- а) валідність;
- б) ясність;
- в) детермінованість;
- г) діагностична сила.

2. Яка вимога характеризує здатність методу забезпечувати відтворюваність результатів, тобто давати однакові результати при дослідженні однакових об'єктів у однакових умовах?

- а) репрезентативність;
- б) діагностична сила;
- в) надійність;
- г) об'єктивність.

3. До якої групи методів відносять діалектичний метод?

- а) конкретно-наукові;
- б) загально-філософські;
- в) часткові;
- г) загальнонаукові.

4. До якої групи методів відносять експеримент?

- а) загальнонаукові;
- б) часткові;
- в) загально-філософські;
- г) конкретно-наукові.

5. До якої групи методів відносять бенчмаркінг?

- а) загально-філософські;
- б) конкретно-наукові;
- в) загальнонаукові;
- г) специфічні.

Тема 2. Методологія та методи наукового дослідження (частина 2)

1. Який метод дослідження полягає в поділі об'єкта на складові частини з метою їх всебічного вивчення?

- а) аналіз;
- б) синтез;
- в) аналогія;
- г) узагальнення.

2. Який метод дослідження полягає у відокремленні при розгляді об'єкту дослідження неістотних, другорядних властивостей і відносин з одночасним виділенням істотних суттєвих властивостей і відношень?

- а) ідеалізація;
- б) абстрагування;
- в) логічний;
- г) аналогія.

3. На підставі якого методу дослідження відбувається виведення загального положення із спостереження низки часткових одиничних фактів?

- а) дедукції;
- б) аналізу;
- в) індукції;
- г) синтезу.

4. На підставі якого методу дослідження відбувається виведення висновку часткового характеру із загальних положень, які є встановленою науковою істиною?

- а) порівняння;
- б) історичного;
- в) моделювання;
- г) дедукції.

5. У процесі якого методу дослідження на підставі подібності об'єктів в одних ознаках робиться висновок про їх подібність в інших ознаках?

- а) аналогії;
- б) абстрагування;
- в) ідеалізації;
- г) узагальнення.

Тема 3. Організація й етапи виконання наукових досліджень

1. На якому етапі дослідження відбувається окреслення кола питань, розв'язання яких ляже в основу дослідження?

- а) теоретичний аналіз проблеми;
- б) формулювання гіпотез;
- в) планування та проведення дослідження;
- г) постановка наукової проблеми.

2. На якому етапі дослідження відбувається опрацювання літературних джерел з досліджуваної проблеми?

- а) планування та проведення дослідження;
- б) постановка наукової проблеми;
- в) теоретичний аналіз проблеми;
- г) аналіз, інтерпретація й оформлення отриманих результатів.

3. На якому етапі дослідження відбувається формулювання завдань дослідження?

- а) постановка наукової проблеми;
- б) формулювання гіпотез;
- в) планування та проведення дослідження;
- г) теоретичний аналіз проблеми.

4. На якому етапі дослідження відбувається вибір методів дослідження?

- а) планування та проведення дослідження;
- б) теоретичний аналіз проблеми;
- в) постановка наукової проблеми;
- г) аналіз, інтерпретація й оформлення отриманих результатів.

5. На якому етапі дослідження відбувається перевірка статистичної значущості результатів?

- а) впровадження;
- б) аналіз, інтерпретація й оформлення отриманих результатів;
- в) постановка наукової проблеми;
- г) планування та проведення дослідження.

Тема 4. Наукові дослідження лауреатів Нобелівської премії з економіки (частина 1)

1. У якому році було засновано премію з економічних наук на честь Альфреда Нобеля?

- а) 1901;
- б) 1969;
- в) 1968;
- г) 1910.

2. На скільки років згідно статуту Нобелівського фонду обмежено розголошення інформації про номінації?

- а) 40;
- б) 50;
- в) 45;
- г) 100.

3. Скільки етапів містить процес відбору лауреатів з економічних наук?

- а) 7;
- б) 6;
- в) 5;
- г) 8.

4. Хто з лауреатів Нобелівської премії з економіки отримав її «за наукову роботу, завдяки якій він розвинув статичну та динамічну економічну теорію та активно сприяв підвищенню рівня аналізу економічної науки»?

- а) Джеймс Тобін;
- б) Герберт Саймон;
- в) Мілтон Фрідман;
- г) Пол Самуельсон.

5. Хто з лауреатів Нобелівської премії з економіки отримав її «за його емпірично обґрунтоване тлумачення економічного зростання, яке призвело до нового та поглибленого розуміння економічної та соціальної структури та процесу розвитку»?

- а) Симон Кузнець;
- б) Джордж Стіглер;
- в) Жерар Дебре;
- г) Франко Модільяні.

Тема 4. Наукові дослідження лауреатів Нобелівської премії з економіки (частина 2)

1. Хто з лауреатів Нобелівської премії з економіки отримав її «за внесок в економіку добробуту»?

- а) Амартя Сен;
- б) Роберт Манделл;
- в) Роберт Лукас;
- г) Роберт Мертон.

2. Хто з лауреатів Нобелівської премії з економіки представляв Федеральний резервний банк Міннеаполіса?

- а) Жан Тіроль;
- б) Едвард Прескотт;
- в) Едмунд Фелпс;
- г) Пол Кругман.

3. У якому році отримала Нобелівську премію з економіки Еліно́р Остром?

- а) 2006;
- б) 2019;
- в) 2009;
- г) 2016.

4. Хто з лауреатів Нобелівської премії з економіки отримав її «за внесок у поведінкову економіку»?

- а) Ангус Дітон;
- б) Девід Кард;
- в) Вільям Нордхаус;
- г) Річард Талер.

5. Скільком науковцям присуджено Нобелівську премію з економіки в 2022 році?

- а) 3;
- б) 2;
- в) 1;
- г) 4.

Тема 5. Науковий текст і вимоги до нього

1. Який вид наукового тексту ознайомлює з предметом думки, фіксує безсумнівність чого-небудь, затверджує дійсність чого-небудь?

- а) текст-факт;
- б) текст-опис;
- в) текст-констатація;
- г) текст-міркування.

2. Яка частина наукового тексту описує проведене дослідження й отримані результати?

- а) первинна;
- б) постановочна;
- в) дослідницька;
- г) заключна.

3. Які вміння розвиваються на орієнтуючому етапі текстової діяльності? *(декілька правильних відповідей)*

- а) самостійно добирати та опрацьовувати літературу з проблеми;
- б) користуватися різноманітними джерелами інформації;
- в) визначати предмет, тему, адресата і мету дослідження;
- г) знаходити потрібну інформацію в джерелі.

4. Які вміння розвиваються на плануючому етапі текстової діяльності? *(декілька правильних відповідей)*

- а) об'єднувати мовленнєві зразки в абзаци, абзаци в текст;
- б) цитувати та посилатися на джерела інформації у тексті;
- в) оформлювати роботу згідно чинних вимог;
- г) писати вступ, основну частину та висновки.

5. Які вміння розвиваються на контролюючому етапі текстової діяльності? *(декілька правильних відповідей)*

- а) графічної реалізації тексту дослідження у відповідному лексикографічному оформленні;
- б) виправляти орфографічні, лексичні, граматичні та пунктуаційні помилки у власному науковому дослідженні;
- в) укладати анотацію до написаного дослідження;
- г) самостійно редагувати написане та створювати кінцевий варіант власного тексту.

Тема 6. Інформаційне забезпечення наукової роботи

1. На які види поділяється інформація за змістом? *(декілька правильних відповідей)*

- а) інформація про товар (роботу, послугу);
- б) інформація про фізичну особу;
- в) критична технологічна інформація;
- г) науково-технічна інформація.

2. Які принципи формування інформації розрізняють? *(декілька правильних відповідей)*

- а) можливість спростування;
- б) доказовість;
- в) актуальність;
- г) достовірність.

3. Як називається підсумковий документ, в якому викладено фактично виконані дослідження?

- а) науковий звіт;
- б) дисертація;
- в) монографія;
- г) наукова доповідь.

4. Як називається літературно оформлена праця науково-виробничого характеру, де всебічно висвітлюється певне питання в науково-популярній формі?

- а) методичні розробки;
- б) довідник;
- в) брошура;
- г) стаття.

5. Як називається стаття, яка містить розбір і критичну оцінку опублікованої статті або монографії?

- а) анотація;
- б) огляд;
- в) реферат;
- г) рецензія.

Тема 7. Оформлення та форми впровадження результатів наукового дослідження

1. На які групи поділяють наукові видання? *(декілька правильних відповідей)*

- а) історичні;
- б) науково-дослідні;
- в) джерелознавчі;
- г) науково-практичні.

2. Скільки друкованих знаків містить авторський аркуш?

- а) 40 000;
- б) 20 000;
- в) 50 000;
- г) 30 000.

3. Які види доповідей розрізняють? *(декілька правильних відповідей)*

- а) на теми наукових досліджень;
- б) поточні;
- в) попередні;
- г) звітні.

4. Які є методичні прийоми викладу наукового матеріалу? *(декілька правильних відповідей)*

- а) паралельний;
- б) послідовний;
- в) вибіркового;
- г) цілісний.

5. Як називається документ, в якому містяться результати дослідження без їх інтерпретації?

- а) інформаційна записка;
- б) інформація;
- в) аналітична записка;
- г) звіт про НДР.

Тема 8. Підготовка кваліфікаційних робіт і процедура їх захисту

1. Скільки етапів включає процес виконання курсової роботи?

- а) 4;
- б) 6;
- в) 5;
- г) 7.

2. Як називають самостійно виконану науково-дослідну роботу студента, головною метою і змістом якої є наукові дослідження з новітніх питань теоретичного або прикладного характеру за профілем підготовки?

- а) курсова робота;
- б) випускна кваліфікаційна робота ОС «бакалавр»;
- в) випускна кваліфікаційна робота ОС «магістр»;
- г) випускна кваліфікаційна робота.

3. Який структурний елемент випускної кваліфікаційної роботи включає актуальність теми, мету та завдання дослідження, об'єкт і предмет дослідження, практичне значення отриманих результатів, апробацію результатів дослідження?

- а) анотація;
- б) вступ;
- в) основна частина;
- г) висновки.

4. Що знаходиться в межах об'єкта дослідження та становить частину від цілого?

- а) предмет дослідження;
- б) суб'єкт дослідження;
- в) варіант дослідження;
- г) аспект дослідження.

5. Скільки використаних джерел, зазвичай, може бути у кваліфікаційній роботі ОС «бакалавр»?

- а) не менше 45;
- б) не менше 30;
- в) не менше 50;
- г) не менше 25.

Тема 9. Формування вченого як особистості та режим його праці

1. Що починається там, де обривається логічний шлях наукового аналізу?

- а) дедукція;
- б) особиста ініціатива;
- в) інтуїція;
- г) індукція.

2. Скільки вчених володіють усіма трьома якостями: творчі здібності; ерудиція; ділові якості (працьовитість)?

- а) 12 %;
- б) 3 %;
- в) 50 %;
- г) 16 %.

3. Які тези характеризують ученого як автора? *(декілька правильних відповідей)*

- а) учений визнає міжнародні та національні правові норми щодо авторських прав;
- б) учений не повинен повторювати свої наукові публікації з метою підвищення їх кількості;
- в) учений не перекладає на своїх співробітників виконання завдань, які він повинен виконувати сам;
- г) учений повинен бути об'єктивним в оцінці власних досягнень.

4. Які тези характеризують ученого як викладача? *(декілька правильних відповідей)*

- а) учений має об'єктивно ставитися до учнів, утримуючись від неетичних форм оцінок;
- б) учений не розголошує інформацію особистого характеру щодо своїх учнів;
- в) учений не приймає жодної оплати чи іншого доходу від своїх студентів;
- г) учений має дотримуватися принципу рівності при проведенні експертного розгляду.

5. Які тези характеризують ученого як громадянина? *(декілька правильних відповідей)*

а) учений має присвятити себе пошукові нових знань та їх застосуванню на благо суспільству та для збереження природи;

б) учений приділяє особливу увагу обдарованим студентам і залучає їх до наукової праці;

в) учений повинен докладати всіх зусиль для створення належної творчої атмосфери в колективі;

г) учений повинен брати активну участь у житті наукового співтовариства та у роботі колегіальних органів.

Тема 10. Організація науково-дослідної діяльності в Україні

1. Якими принципами керується держава під час здійснення державного управління та регулювання у сфері наукової і науково-технічної діяльності? *(декілька правильних відповідей)*

- а) додержання вимог екологічної безпеки;
- б) визнання свободи наукової творчості;
- в) свободи поширення відкритої науково-технічної інформації;
- г) додержання вимог технічної безпеки.

2. Якою може бути максимальна кількість членів-кореспондентів НАН України?

- а) 100;
- б) 200;
- в) 400;
- г) 500.

3. Які академії наук в Україні відносять до Національних? *(декілька правильних відповідей)*

- а) Національна академія мистецтв України;
- б) Національна академія правових наук України;
- в) Національна академія медичних наук України;
- г) Національна академія аграрних наук України.

4. Де відбувається підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії? *(декілька правильних відповідей)*

- а) в докторантурі закладу вищої освіти (наукової установи);
- б) поза аспірантурою;
- в) шляхом самостійної підготовки їх наукових досягнень до захисту;
- г) в аспірантурі (ад'юнктурі) закладу вищої освіти (наукової установи).

5. Який нормативний строк підготовки доктора наук у докторантурі?

- а) два роки;
- б) чотири роки;
- в) три роки;
- г) один рік.

Тема 11. Академічна доброчесність у сферах освіти та науки

1. Який загальний принцип академічної доброчесності полягає у системному уникненні порушень академічної доброчесності під час здійснення власної діяльності всіма учасниками процесу отримання та надання освітніх послуг, наукової діяльності, реалізації державної політики у сфері якості освіти?

- а) законності;
- б) чесності та порядності;
- в) об'єктивності;
- г) справедливості.

2. Який загальний принцип академічної доброчесності полягає в активних діях щодо підтримання високого рівня компетентності кожним учасником процесу забезпечення академічної доброчесності?

- а) відповідальності;
- б) здорового глузду;
- в) професіоналізм;
- г) прозорість і публічність.

3. Який загальний принцип академічної доброчесності полягає у дотриманні кожним учасником процесу отримання та надання освітніх послуг, наукової діяльності, реалізації державної політики у сфері якості освіти Конституції та законів України, міжнародних стандартів та стимулювання до цього інших?

- а) взаємної поваги та довіри;
- б) нульової толерантності до проявів порушення академічної доброчесності;
- в) законності;
- г) об'єктивності.

4. Який загальний принцип академічної доброчесності у межах забезпечення академічної доброчесності передбачає неупереджено однакове ставлення до всіх учасників процесу отримання та надання освітніх послуг, наукової діяльності, уникнення дискримінації та нечесності?

- а) об'єктивності;
- б) чесності та порядності;
- в) взаємної поваги та довіри;
- г) справедливості.

5. Який загальний принцип академічної доброчесності полягає у самостійності та незалежності учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової та/або інноваційної діяльності?

- а) академічної свободи;
- б) відповідальності;
- в) нульової толерантності до проявів порушення академічної доброчесності;
- г) здорового глузду.

Тема 12. Порушення академічної доброчесності у сферах освіти та науки

1. Як називається оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів?

- а) академічний плагіат;
- б) фальсифікація;
- в) фабрикація;
- г) самоплагіат.

2. Як називається повторна публікація (цілком або з несуттєвими змінами) раніше оприлюднених статей, монографій, інших наукових робіт, як нових наукових робіт?

- а) агрегування чи доповнення даних;
- б) дуплікація публікацій;
- в) дублювання наукових результатів;
- г) академічний плагіат.

3. Як називається вигадання даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях?

- а) агрегування чи доповнення даних;
- б) фальсифікація;
- в) фабрикація;
- г) дезагрегування даних.

4. Як називається надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу?

- а) фабрикація;
- б) академічний плагіат;
- в) фальсифікація;
- г) обман.

5. Як називається свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти?

- а) необ'єктивне оцінювання;
- б) хабарництво;
- в) конфлікт інтересів;
- г) упереджене ставлення.

6. Різновидом чого є використання інформації (факти, ідеї, формули, числові значення тощо) з джерела без посилання на це джерело?

- а) фальсифікації;
- б) академічного плагіату;
- в) фабрикації;
- г) самоплагіату.

7. Формою чого є використання системи прихованих сигналів (звукових, жестових та ін.) під час виконання групових контрольних заходів з однаковими варіантами?

- а) академічного плагіату;
- б) списування;
- в) самоплагіату;
- г) обману.

8. Формою чого є симуляція погіршення стану здоров'я, хвороби з метою уникнення контрольних заходів?

- а) обману;
- б) фабрикації;
- в) фальсифікації;
- г) академічного плагіату.

9. Формою чого є примусове надання освітніх послуг (примусове репетиторство)?

- а) обману;
- б) необ'єктивного оцінювання;
- в) конфлікту інтересів;
- г) хабарництва.

10. Формою чого є використання незрозумілої здобувачам освіти системи оцінювання?

- а) конфлікту інтересів;
- б) хабарництва;
- в) необ'єктивного оцінювання;
- г) фабрикації.

ПИТАННЯ НА ЗАЛІК

1. Основні понятійні елементи наукового пізнання.
2. Емпіричний і теоретичний рівні пізнання.
3. Форми наукового пізнання.
4. Формулювання та обґрунтування гіпотези.
5. Функції та типи теорії у науковому пізнанні.
6. Види класифікацій наук.
7. Методологія наукового дослідження.
8. Загальні вимоги до методів дослідження.
9. Характеристика груп методів наукового дослідження.
10. Загальнофілософські методи.
11. Класифікація загальнонаукових методів дослідження.
12. Методи емпіричного дослідження.
13. Методи теоретичного дослідження.
14. Загально-логічні методи дослідження.
15. Історичний і логічний методи наукового пізнання.
16. Методика наукового дослідження.
17. Загальна характеристика наукової діяльності.
18. Види наукових досліджень.
19. Структура наукового дослідження.
20. Етапи виконання наукового дослідження.
21. Загальні поради до організації наукової діяльності здобувача вищої освіти.
22. Історія започаткування Премії Шведського центрального банку з економічних наук на честь Альфреда Нобеля.
23. Наукові дослідження лауреатів Нобелівської премії з економіки 1969–1980 рр.
24. Наукові дослідження лауреатів Нобелівської премії з економіки 1981–1990 рр.
25. Наукові дослідження лауреатів Нобелівської премії з економіки 1991–2000 рр.
26. Наукові дослідження лауреатів Нобелівської премії з економіки 2001–2010 рр.
27. Наукові дослідження лауреатів Нобелівської премії з економіки 2011–2022 рр.
28. Загальна характеристика й особливості наукового тексту.
29. Структура й основні ознаки наукового тексту.

30. Загальні вимоги до наукового тексту. Мова та стиль наукового викладу.

31. Навички написання текстів та їх формування. Елементи наукового тексту.

32. Редагування наукового тексту.

33. Суть, види, джерела інформації.

34. Методи пошуку та збору наукової інформації.

35. Організація роботи з науковою літературою.

36. Форми обміну науковою інформацією.

37. Наукова публікація: поняття, функції, основні види.

38. Наукова монографія, наукова стаття, тези доповідей.

39. Реферат, доповідь, книги.

40. Методика підготовки й оформлення публікацій до видання.

41. Форми звітності при науковому дослідженні.

42. Загальна характеристика курсової роботи як самостійного навчально-наукового дослідження здобувача освіти.

43. Підготовка до захисту та захист курсової роботи.

44. Випускна кваліфікаційна робота (проєкт) як різновид атестації.

45. Вимоги до структури та змісту випускних кваліфікаційних робіт (проєктів).

46. Виховання творчих здібностей.

47. Основні психологічні риси діяльності вчених.

48. Особливості розумової праці.

49. Етичний кодекс ученого України.

50. Етика наукових досліджень.

51. Учений як автор.

52. Учений як керівник.

53. Учений як викладач.

54. Учений як консультант чи експерт.

55. Учений як громадянин.

56. Державна політика у сфері наукової і науково-технічної діяльності.

57. Організації, які формують науку України.

58. Пріоритетні напрями розвитку науки в Україні.

59. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах).

60. Науково-дослідна робота студентів.

61. Поняття академічної доброчесності та академічного тексту.

62. Загальні принципи забезпечення академічної доброчесності.

63. Суб'єкти забезпечення академічної доброчесності.

64. Основні вимоги академічної доброчесності.

65. Академічна доброчесність: поняття та загальні принципи забезпечення.

66. Види порушень академічної доброчесності.

67. Академічний плагіат.

68. Самоплагіат.

69. Фабрикація, фальсифікація.

70. Списування.

71. Обман.

72. Хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

73. Академічна відповідальність за порушення академічної доброчесності.

74. Забезпечення прав особи, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Тоцька О. Л. Основи наукових досліджень та академічної доброчесності [Електронний ресурс] : [електрон. дистанц. курс для студентів] / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Ф-т економіки та управління. – Електрон. дані. – [Луцьк] : ВНУ ім. Лесі Українки, 2023. – Режим доступу: авторизований. – Назва з екрана. – Дистанц. курс в навч. середовищі LMS MOODLE. URL: <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=2333>.

2. Тоцька О. Л. Основи наукових досліджень та академічної доброчесності [Електронне видання]: метод. вказівки до практ. занять. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2023. 60 с. URL: <https://cutt.ly/iwDOfUUN>.

3. ДСТУ 3017:2015. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять. [Чинний від 2016-07-01]. Київ: ДП «УкраНДНЦ», 2016. 42 с. (Інформація та документація). URL: https://lib.zsmu.edu.ua/upload/intext/dstu_3017_2015.pdf.

4. Етичний кодекс ученого України від 15.04.2009 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002550-09#Text>.

5. Кодекс академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки. *Наука та інновації-Волинський національний університет імені Лесі Українки*: веб-сайт. URL: <https://cutt.ly/eBfiV7Y>.

6. Основи наукових досліджень [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. спеціальності 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Г. Г. Стрелкова, М. М. Федосенко, А. І. Замулко, О. С. Іщенко. Електронні текстові дані (1 файл: 500 Кбайт). Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 120 с. URL: <https://cutt.ly/cBdvyfW>.

7. Основи наукових досліджень: метод. вказівки до практ. занять для студ. ден. форми навч. за напрямом підготовки 6.030505 «Управління персоналом та економіка праці» / уклад. Л. М. Фільштейн, Т. В. Вербіцька, А. О. Доренська. Кіровоград: КНТУ, 2013. 80 с.

8. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Гончарук. Тернопіль, 2014. 277 с.

9. Положення про випускні кваліфікаційні роботи (проекти). URL: <http://surl.li/nhlon>.

10. Про академічну доброчесність: Закон України (проект). URL: <https://cutt.ly/IVfteY3>.

11. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах): Постанова КМУ від 23.03.2016 р. № 261. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>.

12. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.

13. Про науково-технічну інформацію: Закон України від 25.06.1993 р. № 3322-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12#Text>.

14. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>.

15. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.

16. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки: Закон України від 11.07.2001 р. № 2623-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2623-14#Text>.

17. Типове положення про студентські наукові гуртки та проблемні групи Волинського національного університету імені Лесі Українки від 24.11.2022 р. URL: <http://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/12/typove-polozhennya.pdf>.

18. Тоцька О. Л. Управління розвитком вищої освіти України в Європейському освітньому просторі: монографія. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. 532 с.

19. Тулайдан В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Ужгород, 2017. 105 с.

20. Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти: Лист МОН України № 1/9-650 від 23.10.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18#Text>.

Додаткова

21. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <https://cutt.ly/nVfui7h>.

22. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова КМУ від 29.04.2015 р. № 266. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>.

23. Totska O. L. Financial aspects of scientific activity of higher education institutions in the regions of Ukraine and strategy of commercialization of its results. *Journal of Management & Technology [Revista Gestão & Tecnologia], Special Edition*. 2022. Vol. 22. P. 34–57.

24. Totska O. Financing of scientific work in agricultural universities of Ukraine. *Scientific Papers. Series «Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development»*. 2023. Vol. 23, Issue 1. P. 829–836.

25. Totska O. L. Nobel Prize in Economics: retrospective analysis and prediction of laureates. *Journal of Management & Technology [Revista Gestão & Tecnologia]*. 2023. Vol. 23, N. 2. P. 10–28.

26. Павліха Н., Тоцька О. Планування проекту підготовки доктора наук засобами Microsoft Office Project. *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки*. 2019. № 3. С. 62–71.

27. Павліха Н. В., Тоцька О. Л. Планування проекту проведення Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт засобами Microsoft Office Project. *Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку*. 2019. № 19. С. 92–109.

28. Слав'юк Р. А., Тоцька О. Л. Верифікація принципу Парето для доходів від наукової діяльності закладів вищої освіти України. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Сер. «Економіка»*. 2021. № 21 (49). С. 100–108.

29. Тоцька О. Л. Управління проектом підготовки доктора філософії засобами Microsoft Office Project. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2020. Т. 78. № 4. С. 177–192.

30. Павліха Н., Тоцька О. Особливості планування проекту проведення Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з «Управління проектами і програмами» засобами Microsoft Office Project. *Сучасні тренди підготовки фахівців з управління проектами та програмами: матеріали II наук.-практ. конф., 5 квіт. 2019 р. / за ред. Н. В. Павліхи. Луцьк, 2019. С. 39–41.*

31. Тоцька О. Л. Аналіз ефективності функціонування аспірантури та докторантури в Україні. *Актуальні проблеми сучасної економіки та підприємництва: матеріали Всеукр. наук. конф. студ. та молод. науковців, 15 квіт. 2020 р. Покровськ: ДонНТУ, 2020. С. 115–120.*

32. Тоцька О. Аналіз надходжень до спеціального фонду держбюджету за результатами наукової діяльності ЗВО. *100-річчя*

Поліського національного університету: здобутки, реалії, перспективи: зб. праць учасників Міжнар. наук.-практ. конф., 1 листоп. 2022 р. Житомир: Поліський національний університет, 2022. С. 125–129.

33. Тоцька О. Індекс економіки знань: місце України в рейтингу Світового Банку. *Актуальні проблеми розвитку природничих та гуманітарних наук*: зб. матер. Міжнар. наук.-практ. конф. молод. учених, студ. та асп., 5 груд. 2019 р. / відп. ред. М. О. Зінченко, Л. Л. Макарук. Луцьк: Вежа-Друк, 2019. С. 36–38.

34. Тоцька О. Л. Місце України в рейтингу країн за індексом економіки знань ЄБРР. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку економіки України*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 4 груд. 2019 р. / відп. ред. Л. Г. Ліпич, А. М. Лялюк. Луцьк, 2019. С. 25–27.

35. Тоцька О. Л. Наукові передумови нарощування результатів діяльності підприємства в міжнародному контексті. *Актуальні проблеми маркетингового менеджменту в умовах інноваційного розвитку економіки*: тези VII Міжнар. наук.-практ. конф. студ. та молод. вчених, 8 трав. 2020 р. Луцьк: Луцький НТУ, 2020. С. 252–254.

36. Тоцька О. Обґрунтування підготовки доктора наук як наукового проекту. *Теорія та практика менеджменту безпеки*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 14 трав. 2019 р. / відп. ред. проф. Л. М. Черчик. Луцьк, 2019. С. 17–18.

37. Тоцька О. Організаційні інновації наукової компоненти сфери вищої освіти України. *Теорія та практика менеджменту*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 13 трав. 2020 р. / відп. ред. проф. Л. Черчик. Луцьк, 2020. С. 376–377.

38. Тоцька О. Л. Підготовка доктора філософії, як освітньо-науковий проект. *Актуальні проблеми управління соціально-економічними системами*: матеріали міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 7 груд. 2018 р. Ч. 1. Луцьк: РВВ Луцького НТУ, 2018. С. 143–145.

39. Тоцька О. Л. Прогнозні моделі ефективності функціонування аспірантури та докторантури в Україні. *Проблеми математичного моделювання*: матеріали Всеукр. наук.-метод. конф., 27–28 трав. 2020 р. Кам'янське: ДДТУ, 2020. С. 89–91.

40. Тоцька О. Л. Прогнозування індексу сприйняття корупції в Україні та нетривіальний напрям її подолання. *Інформаційно-аналітичне забезпечення управління фінансово-економічною безпекою*

держави, регіону, суб'єктів господарювання в умовах COVID-19: матеріали X Міжнар. наук.-практ. конф., 18–19 листоп. 2021 р. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. С. 264–266.

41. Тоцька О. Л. Проект підготовки доктора філософії: особливості планування засобами Microsoft Office Project. *Перспективи розвитку економіки України: теорія, методологія, практика: матеріали XXIV Міжнар. наук.-практ. конф., 22–23 трав. 2019 р. / відп. ред. Л. Г. Ліпич. Луцьк: Вежа-Друк, 2019. С. 104–106.*

42. Тоцька О. Стимулювання праці викладачів у країнах ЄС. *Теорія та практика менеджменту: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 12 трав. 2021 р. / відп. ред. проф. Л. Черчик. Луцьк, 2021. С. 116–117.*

Інтернет-ресурси

43. The Sveriges Riksbank Prize in Economic Sciences in Memory of Alfred Nobel. URL: <https://www.nobelprize.org/prizes/economic-sciences/>.

44. Державна служба статистики України: веб-сайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>.

45. Міністерство фінансів України: веб-сайт. URL: <https://mof.gov.ua/uk>.

46. Наукова періодика України. *Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського*: веб-сайт. URL: <https://cutt.ly/X1m9Oq7>.

47. Національний банк України: веб-сайт. URL: <https://bank.gov.ua/>.

Навчально-методичне видання

Тоцька Олеся Леонтіївна

**ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА АКАДЕМІЧНОЇ
ДОБРОЧЕСНОСТІ**

Методичні вказівки до самостійної роботи

Електронне видання

Видається в авторській редакції